

Vogelvereniging Noordwijkerhout en Omstreken.

Opgericht 8 mei 1957

20e JAARGANG

De Kolibri

Juli 2014

BESTUURSPAGINA V.V. DE KOLIBRI

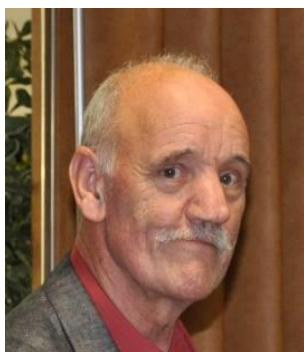
ERELID: Piet vd Berg LEDEN VAN VERDIENSTE Henk Haasnoot Ben Zwetsloot Con van der Ven	Lidmaatschap Volwassenen 32euro AOW 27 euro Jeugd tot 17 j 16 euro Gastlid/jeugd 20/15 euro	KvK nummer; V 40445820 Verenigingscode NbvV; N16 Bankrek met IBAN nr NL34 RABO 034.69.04.811 Onlage maandblad 150 stuks
Voorzitter B.J. Zwetsloot (Ben) Boekhorstlaan 42 2215 BD Voorhout 0252-216636 benzwetsloot@live.nl	Secretaris / Redactie A.A. Ooms (Arno) Spoorlaan 17 2215 KN Voorhout 06-44048090 secretaris@dekolibri.com	Penningmeester O. Rinzema (Oege) Componistenlaan 45 2215 SN Voorhout 0252-220646 rinze002@planet.nl
Algemeen Commissaris W. Anthonissen (Willem) Andellaan 20 2211 JV Noordwijkerhout 0252-375668 geen E-mail	Ledenadministratie H. Nederpel (Hennie) Leidsevaart 192 2211 WE Noordwijkerhout 0252-340860 ledenadministratie@dekolibri.com	Ringencommissaris C.G.A. vd Ven (Con) Kievitshorn 10 2211 LJ Noordwijkerhout 0252-374150 ringencommissaris@dekolibri.com
Materiaalcommissaris / PR Coördinator Vogelbestand H.J. Haasnoot (Henk) Guldemondevaart 23 2211 JA Noordwijkerhout 0252-377097 h.haasnoot@kpnplanet.nl	Prijzencommissie T. Zwetsloot (Toos) / M. Elstgeest (Mies) van Gendtlaan 37 2121 WW Bennebroek 023-5848543 mies.elstgeest@online.nl	
Coördinator Unity teletekst 341 J.J. Duivenvoorden (Jan) van Iersellaan 35 2211 HG Noordwijkerhout 0252-374409 jiduivenvoorden@ziggo.nl	Coördinator Vogelmarkt P. vd Berg (Piet) Helmstraat 16 2211 PG Noordwijkerhout 06 24877001 geen E-mail	Vogelmarktwerkgroep Piet vd Berg O / M Gerrit Wesseling O Theo Hogervorst O Martien van Gent O / M Willem Anthonissen O Rob Westgeest O J. Floris M E Hulsebosch M

www.dekolibri.com

Webbeheer Arno Ooms Spoorlaan 17 2215 KN Voorhout secretaris@dekolibri.com	Maandbladbezorgers; H. Haasnoot, A. Weijers, C. de Mooij, J. Floris, S. Rinzema en E. Hulsebosch.	In geval van overgenomen artikelen is de vereniging niet aansprakelijk. Alle ingezonden kopy blijft voor verantwoording van de auteurs.
---	--	--

Uitgifte maandblad aug-sept 2014 medio
30 augustus 2014

ORANJE GEVOEL,

Sommige mensen hebben hun buik vol van de voetbal, maar toch waren er weer miljoenen mensen aan de televisie gekluisterd toen Nederland tegen Mexico speelde. Een spannende pot met een voor Nederland geweldig slotstuk. De nabeschouwingen vind ik normaal niet om te pruimen, maar nu bleef ik toch aan de buis hangen. De enthousiaste verhalen van de verschillende spelers en vooral ook het collectief waar men zo mee bezig was.

Robben was verschrikkelijk enthousiast over zijn medespelers. Daar moest ik aan denken toen ik aan dit voorwoord begon, teamplayers zoals ze dat tegenwoordig zeggen.

Vanavond belde ik Henk Haasnoot hoe gaat het en heb je nog hulp nodig voor de barbecue en de fietstocht. Nee, die en die helpen met het schoon maken, de andere zorgen voor de inrichting, een scherm voor de voetbal wedstrijd is ook al geregeld en ga zo maar door. Teamplayers zijn het dan, en daar lust ik wel pap van. De Kolibri ben je samen en als je dan het geluk heb dat mensen voor je in de bres springen om de vereniging te helpen wordt je daar gelukkig van. Dat bleek ook wel weer op de medewerkers avond, enthousiaste mensen die graag willen vertellen wat ze doen, wat er verbeterd kan worden en klaar staan voor de vereniging. Als je dan de zomer ingaat met zo'n zonnig gevoel dan kan zomer zowat niet meer stuk.

Een aantal weken geleden is mevr van der Veek (de vrouw van Cor van der Veek, onze oud voorzitter) overleden. Een bekend figuur voor de vereniging die haar man alle vrijheid gaf om te acteren voor de vereniging. Vele uren heeft zij ook klaar gestaan voor ons, haar gezondheid liet het niet meer toestaan om naar de tentoonstelling te komen. Dat zij moge ruste in vrede.

Het einde van het seizoen nadert, de braderie in Noordwijkerhout is onze laatste activiteit. En dan is het een poos rustig aan het front.

Vele waaieren naar de diverse richtingen op zoek naar rust en vakantiegevoel.

De thuisblijvers krijgen ongetwijfeld ook weer hun natje en hun droogje.

Vergeet vooral onze gevleugelde vrienden niet en wens ik u alle een mooie tijd en graag weer tot op de vogelmarkt van augustus of de ledenavond in september.

Graag tot volgende keer,

B. Zwetsloot vzw.

Agenda 2014 **V.V. De Kolibri**

26 juli

Braderie Noordwijkerhout

30 augustus

Vogelmarkt

12:00 tot 16:00 uur

Locatie 't Victorhuis.

Sporkenhout, maandagsewetering te Noordwijkerhout

04 september

Sprekersavond: Piet Onderdelinden, Kromsnaveels

13 september

Braderie Voorhout

27 september

Vogelmarkt

09 oktober

Open Podium

11 oktober

Jeugddag bij de Duinklievers (geen bezoekers)

16 oktober

Bingoavond

25 oktober

Vogelmarkt

29/10

Inbrengen vogels (leden) 17.00 – 20.00 uur

30/10

TT Keuring (organisatie)

31/10

TT-opening

20.00 – 22.00 uur

01/11

Tentoonstelling

10.00 – 18.00 uur

02/11

Tentoonstelling

10.00 – 17.00 uur

02/11

Uitkooien

17.00 uur

13 november

Sprekersavond

29 november

Vogelmarkt

11 december

Uitreiking prijzen TT

27 december

Vogelmarkt

v.v." De Kolibri "

Unity

Teletekst pagina 341

Wie zijn er jarig in deze maand?

Allen van Harte Gefeliciteerd !!

W.P. Anthonissen	Noordwijkerhout	03 juli
M.J.A v Duijn	Katwijk	13 juli
M. van Duin	Voorhout	15 juli
P. Hogewoning	Lisse	03 juli
E.C. Hulsebosch	De Zilk	06 juli
A. Lommerse	Noordwijkerhout	28 juli
J.A. Opdam	Noordwijk	26 juli
G.C. Wesseling	Noordwijkerhout	14 juli

De veenkoloniën, een ongekennde schatkamer voor akkervogels

Onderzoek naar akkervogels in de provincies Groningen, Friesland, Drenthe en Flevoland laat er geen misverstand over bestaan. Het veenkoloniale gebied dat de provincies Drenthe en Groningen met elkaar verbindt, behoort voor akkervogels tot het beste dat er in Nederland te vinden is. De dichtheden van Gele kwikstaart, Veldleeuwerik, Geelgors en Patrijs liggen in de Drents-Groningse veenkoloniën ruimschoots boven het landelijke gemiddelde.

Veenkoloniale Roodsterblauwborst (foto: Hans Hut)

In 1999 vonden veldmedewerkers van de WGK het enige, tot nu toe, geregistreerde, broedgeval van een Roodsterblauwborst in Nederland. Deze zeldzame ondersoort van de Blauwborst liet in een notendop zien waar het om ging: het nestje met 5 eieren was tegen een stengel van een aardappelplant gemaakt, en beide oudervogels wisten hun uiteindelijk drie uitgevlogen jongen te voeden door in een ruige rand van een wijk in de Polder Hoop op Beter te foerageren.

De dichtheid van de Gele kwikstaart benaderde tijdens een telling bij Muntendam in 2013 nog altijd de aantallen van midden jaren tachtig van de vorige eeuw (20 paar per honderd hectare). Ook voor de Grasmus, Fazant, Kievit en Wulp geldt dat de gevonden dichtheden het hoogst zijn in de veenkoloniën. Deze gemiddeld hoge aantallen hebben te maken met de

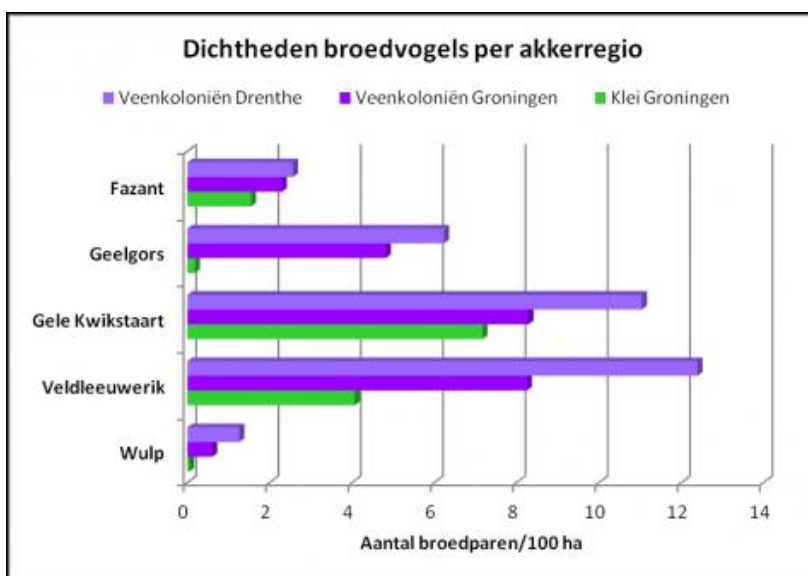
kavelstructuur, het wijkenpatroon en een relatief hoog aandeel van zomergranen in de veenkoloniale teelt.

Kopwijk in de veenkoloniën geeft landschap structuur, echter demping vermindert de diversiteit aan habitat. (foto: Ben Koks)

De langwerpige maar smalle percelen zorgen voor een groot aantal randen, wat voor extra verscheidenheid zorgt. Ook de weelderig begroeide wijken dragen hieraan bij en bieden dekking en voedsel aan veel soorten. Het bouwplan bestaat vooral uit de teelt van aardappelen, suikerbieten en (zomer)granen en juist deze combinatie zorgt voor alternatieve habitats gedurende de broedcyclus. In de winter biedt het veenkoloniale gebied onderdak aan overwinterende vogels, die zich op de akkers tegoed doen aan oogstresten. Zie hierover het artikel in de akkervogelspecial van Limosa.

In onderstaande grafiek zijn van de belangrijkste broedvogelsoorten de aantallen per honderd hectare weergegeven.

Dichtheden van kenmerkende broedvogels in akkergebieden (figuur: Werkgroep Grauwe Kiekendief)

De toekomst van de akkerbouw in de veenkoloniën staat onder druk. Akkerbouw en de teelt van fabrieksaardappelen zijn nauw met elkaar verbonden, en de vergroening van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) zou kansen kunnen bieden voor dit voor Nederland zeer karakteristieke gebied. Staatssecretaris Dijkema buigt zich ongetwijfeld geregeld over de problemen voor de landbouw die met deze regio worden geassocieerd.

*Overhoekje
met
veldstruweel
naast de akker
biedt vogels
onderdak
(foto: Peter
Harry Mulder)*

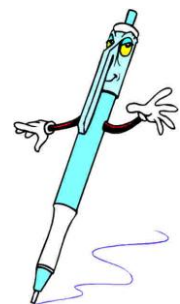
De nationale betekenis van het veenkoloniale gebied voor akkervogels wordt door veel nationaal opererende organisaties onderschat. Slechts bij weinigen is bekend dat grote delen van de Drents-Groningse veenkoloniën de hoogste dichtheden aan akkervogels behalen. In een recent opgesteld landelijk overzicht van kansrijke akkerregio's bleken de Drents-Groningse veenkoloniën te ontbreken! Hoog tijd dus om het gebied op de kaart te krijgen. De unieke structuren en de dichtertelijke weidsheid zouden heldere geesten moeten stimuleren om juist in dit gebied kansen voor akkervogels en de vergroening van het GLB te organiseren.

Tekst: Henk Jan Ottens & Ben Koks, Werkgroep Grauwe Kiekendief

Foto's: Hans Hut; Ben Koks; Peter Harry Mulder

Figuur: Werkgroep Grauwe Kiekendief

Heeft u nog ideeën om een stukje te schrijven???

Van der Niet

Dorpsstraat 46

2211GD Noordwijkerhout

tel:0252-372551

Ook voor al uw hengelsport
artikelen

Voor al uw
diervoeders
tegen scherpe
prijzen.

Geon Handels Onderneming

Speciaalzaak voor de
vogelliefhebber

Voor al uw voeders voor
zaadeters, kromsnnavels,
vruchten- en insecteneters

en alle toebehoren

de Roysloot 4-b
2231 NZ Rijnsburg

Tel: 071-7850396
Mob: 06-54285695

www.geonshopping.nl

GEON

De Velduil in 2014: een handleiding voor bescherming in grasland

Vrijwel dagelijks worden Vogelbescherming Nederland en Werkgroep Grauwe Kiekendief gebeld door vogelaars, boeren en natuurbeheerders die, doorgaans geheel onverwachts, geconfronteerd worden met broedende velduilen in agrarisch gebied. In dit natuurbericht schrijven we wat te doen om broedende velduilen te beschermen.

Aanvankelijk werden de vele velduilen medio april en mei nog gerelativeerd vanuit het idee “het zullen wel late doortrekkers zijn”, maar toen de eerste broedende vrouwtjes en/of eieren en jongen werden uitgemaaid, keerde dit beeld snel. Vogelbescherming deed een natuurbericht uitgaan op 3 juni jl. om mensen op mogelijke broedgevallen van de velduil te attenderen.

Velduil (foto: Johan Krol)

De telefoontjes die ons bereiken hebben feitelijk dezelfde strekking. De volgende vragen worden gesteld:

- Is een velduil die een kraai/roofvogel in deze tijd van het jaar wegjaagt broedverdacht? Het antwoord is: ja.
- Zijn nesten van velduilen snel te vinden? het antwoord is: nee.
- Wat te doen bij een nestvondst of een zware indicatie dat er een nest is? Direct proberen te achterhalen wie de eigenaar/pachter is van het betreffende perceel. Heb je geluk dan is het perceel in handen van een terreinbeherende instantie en dan volstaat doorgaans een telefoontje met de boswachter/opzichter om eventueel maaien te voorkomen. Bij landbouwers ligt dat wat lastiger. Natuurlijk moet eerst de boer worden benaderd en de hamvraag is “wanneer ga je maaien”. Hierover later meer.
- Jagen velduilen vaak overdag? Dit is een breed verbreid misverstand dat veel nodeloze uurtjes in het veld kan opleveren. Na het avondeten of tijdens het ochtendgloren is de kans op een velduil, en daarmee een voedseltransport, verreweg het grootst. Met een beetje mazzel krijg je er een roepende kwartel of kwartelkoning als cadeau bij.

Jonge velduil, Eempolder 15-5-2014. (Foto: Jelle Harder)

Vrijwel alle velduilen in bijvoorbeeld de graslandgebieden langs de randmeren, in Friesland en Groningen verdienen urgente aandacht. Het maaien van gras bij reguliere landbouwbedrijven is momenteel in volle gang, en vanaf half juni gaan de beheerders als Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten en de Landschappen ook los. Zaak om nog een eindsprintje te trekken en de volgende tips tussen de oren te knopen. Mocht het nest niet vlot gevonden worden (wat doorgaans het geval is) doe dan het volgende:

1. Kijk waar een volwassen vogel het meest actief is, met prooien sleept en vaak gaat zitten;
2. Lukt het niet om een nest 'warm' (na een gerichte waarneming op lijn naar toe lopen) of 'koud' (op goed geluk struinen door het gras) te vinden, dan verdient het aanbeveling om met een paar mensen op linie door het perceel te lopen. Nog beter is het om tussen twee personen een touw van 20 tot 30 meter door het gras te slepen. In de meeste gevallen zal het wijfje van het nest vliegen en kan het nest worden gemarkeerd;
3. a. Heeft een vogel eieren (wat op dit moment op veel plekken het geval is, in Friesland zelfs een wijfje op 9 eieren) dan volstaat het om een stuk van 40 x 40 meter rond het nest niet te maaien. Nog beter is bij de boer/beheerder te organiseren het maaien uit te stellen. Het beste kan daarna een stroomhek rond het ongemaaide vierkant worden gezet, teneinde predatie door grondpredatoren uit te sluiten (conform de werkwijze met grauwe en blauwe kiekendieven).
b. Heeft het paar velduilen jongen, dan is de volgende vuistregel handig: Kleine jongen (7 tot 10 dagen oud) blijven in en vlakbij het nest. Grotere jongen zullen zich over een groter oppervlak verspreiden (antipredatiegedrag). Jong 1 kan zomaar 100 meter van jong 2 enzovoort zitten. De kans dat het jong dan uitgemaaid wordt is groot;
4. Zorg ervoor dat er iemand tijdens het moment van maaien aanwezig is. Jongen kunnen in paniek in polderslootjes terecht komen of fladderend in prikkeldraad.

Beschermers speuren naar een velduilnest in grasland (foto: Gerrit Nijboer)

Gelukkig is een mooi aantal nesten in onder andere de Eempolders, Polder Mastenbroek en Friesland tijdig gevonden en veiliggesteld. Zoals iedereen kan lezen, zijn doorzettingsvermogen, maatwerk en gezond verstand nodig om per legsel de juiste keuzes te maken. Mensen kunnen ons te allen tijde bellen of een mail sturen. De beloning van al die beschermingsinspanning is dat er in de loop van de zomer op tal van plekken in onze agrarische gebieden uitgevlogen velduilen kunnen worden gezien.

Gerrit Gerritsen en Ben Koks hebben zich voorgenomen om dit bijzondere jaar voor één van de meest bedreigde West-Europese broedvogels te documenteren, van een analyse te voorzien en te publiceren. Er is niets mooier dan gedeelde kennis. Medio volgende week volgt een update over het fenomeen van uilen met korte oortjes in graslandgebieden.

Velduilnest in grasland bij Wergea (foto: Gerrit Nijboer)

Ten slotte dit: wie denkt dat dit een goed velduilenjaar gaat worden komt bedrogen uit. Het omgekeerde is eerder het geval. In een paar bekende bolwerken (Texel, Oost-Groningen) is de soort nagenoeg afwezig en het lijkt er sterk op dat ze nu opduiken in een aantal gebieden met grote dichtheden aan veldmuizen. Dat zijn juist de graslandgebieden waar ze dreigen te worden uitgemaaid. Uiteindelijk gaat het erom dat soorten reproduceren, en we kunnen alleen maar duimen dat dit in 2014 in ruime mate gaat gebeuren. Met jullie hulp uiteraard!

Tekst: Ben Koks, Werkgroep Grauwe Kiekendief, Gerrit Gerritsen, Vogelbescherming Nederland.
Foto's: Johan Krol; Jelle Harder; Gerrit Nijboer

SUDOKU nummer 1.

							6	8
	1	4		8			5	
5				7	4	2		
		3			1		7	
		8		4	9	6		
		9		3	2			5
8			9		3			
2				1		7	3	
	6						4	9

Jonge spreeuwen staan op uitvliegen

Het kan niemand ontgaan die momenteel een paar uren in de natuur doorbrengt: de jonge spreeuwen staan op uitvliegen. Uit allerlei holtes, van oude spechtenholen tot losse dakpannen, klinkt een permanent gebrul uit hongerige kelen. Zodra ze zijn uitgevlogen, kun je meedoen aan het onderzoek van het Jaar van de Spreeuw doorjongen te tellen.

De eerste uitgevlogen jonge spreeuwen zijn dit jaar rond 6 mei gesignaleerd. De overgrote meerderheid zal in de tweede week van mei de nestplaats verlaten. Dat is typerend voor het spreeuwenbroedseizoen. De eerste golf broedgevallen vindt heel synchroon plaats. Tweede broedsels komen erg weinig voor.

*Jonge spreeuw in nest
(foto: Albert de Jong)*

‘Hongerige horden’

Jonge spreeuwen en hun ouders zoeken onmiddellijk na het uitvliegen voedselrijke plekken op. Pas gemaaide graslanden vormen een gedekte tafel. Het is een koddig gezicht om een tijdlang stil te staan bij zo’n beweeglijke, luidruchtige groep. Synchroon broeden kent ook zijn gevaren. Het plotseling verschijnen van massa’s onervaren jonge vogels doet een alarmbel rinkelen bij gevleugelde predatoren. Buizerd, havik, sperwer en slechtvalk weten deze voedselbron onmiddellijk te benutten. Voor hen is de afname van spreeuwen dan ook slecht nieuws.

Een vroeg broedseizoen?

Voorjaar 2014 was extreem warm. Dat de spreeuwen vroeg met broeden begonnen, is niet vreemd. Ze stemmen hun broedproces af op de verwachte piekmomenten van prooidieren, waaronder vooral emelten. Het is een fenomeen dat al heel lang bekend is: hoe warmer april, des te vroeger gaan spreeuwen over tot de eileg. Pas sinds de jaren negentig lijkt daarin een trend zichtbaar, waarbij de spreeuwen bij eenzelfde temperatuur in april steeds vroeger beginnen met de eileg.

Waardevol historisch materiaal

In het Jaar van de Spreeuw krijgt deze soort extra aandacht. Maar ook in het verleden stond hij af en toe in de belangstelling. Voorbeelden zijn onderzoek in de jaren twintig en dertig (H. Kluijver, voor de Plantenziektkundige Dienst), de jaren zestig (nestkastonderzoek H. Stel), de jaren zeventig (Schiermonnikoog, J. Tinbergen) en vanaf midden jaren zeventig (Zuidwest-Veluwe en Drenthe, R. Bijlsma). Onderzoek met een telkens verschillende insteek, maar met nog steeds belangrijk referentiemateriaal. Dat is op een rij gezet in een publicatie van Rob Bijlsma.

Jongenproductie

Uit die publicatie blijkt dat vooral (diep) in het bos broedende spreeuwen slecht af waren. Verslechtering van de voedselsituatie in graslanden, in combinatie met toegenomen vliegafstanden tussen broedplaats en voedselgebied, deden ze de das om. Ze zijn op veel plekken gewoonweg verdwenen.

*Spreeuwenjong krijgt emelt
(foto: Koos Dansen)*

Jammer genoeg ontbreekt vergelijkbaar materiaal uit agrarisch en stedelijk gebied. Het lijkt er namelijk op dat in bos broedende spreeuwen altijd al problemen hadden om voldoende jongen groot te brengen. Opmerkelijk genoeg zijn legselgrootte en conditie van nestjongen weinig veranderd. Bij een in aantal afnemende soort zou je het omgekeerde verwachten: kleinere legfels en een verslechterende conditie. Dit kan erop wijzen dat de fase na het uitvliegen van de jongen cruciaal zou kunnen zijn.

Tel de spreeuwengroepen

Alle reden dus om komende weken extra aandacht aan de bedrijvige spreeuwenwolken te besteden. Dat kan door bij groepen steekproefsgewijs te noteren hoe veel volwassen en oude vogels aanwezig zijn. Het maken van foto's is daarbij handig, want spreeuwen zitten niet stil! Sovon heeft een applicatie ontwikkeld waarmee in het veld met de smartphone tellingen ingevoerd kunnen worden.

Tekst: Fred Hustings & Albert de Jong, Sovon Vogelonderzoek Nederland

Foto's: Albert de Jong; Koos Dansen

SUDOKU nummer 2.

2			5			4	9	
	3	5						1
			8	9			6	
			1		8			
8			2		3	7		4
	7							
		1	6		4	5		
	9	6						
		2			7		3	

Vogelbeurzen in de regio

Vogelvereniging Haarlemmermeer te Zwanenburg

Iedere 2^e zaterdag vd maand september t/m mei van 9:00 tot 13:00 uur

Marialaan 86, Zwanenburg

Inlichtingen: W. Lemmers 023-5390023

+++++

Vogelvereniging Zang en Kleur Boskoop

Iedere 1^e zaterdag vd maand september t/m april van 09:00 tot 13:00 uur

Het Plantariumgebouw, Italielaan 4, Hazerswoudedorp

Inlichtingen: www.vogelmarkt.nl

+++++

Vogelvereniging De Diamantvink te Oude Wetering

Iedere 2^e zaterdag vd maand september t/m mei van 12:00 tot 16:00 uur

Clubgebouw de Diamantvink te Oude Wetering

Inlichtingen: Hans van Egmond 071-3315023

+++++

Vogelvereniging De Rijsenvogel te Rijsenhout

Iedere 2^e zondag vd maand september t/m mei van 9:00 tot 13:30 uur

Clubgebouw SCW konnetlaantje, Rijssenhout

Inlichtingen A. de Waal 0297-329176

+++++

Vogelvereniging De Kolibri Noordwijkerhout

Iedere laatste zaterdag vd maand augustus t/m mei van 12:00 tot 16:00 uur

't Victorhuis, Maandagsewetering te Noordwijkerhout

Inlichtingen Piet vd Berg 06-24877001

+++++

Vogelvereniging van Vogelvrienden voor Aalsmeer e.o.

Iedere 4^e zondag vd maand augustus t/m mei van 10:00 tot 13:30 uur

Wellant college MBO, Linnaeuslaan 2, 1431 JV Aalsmeer

Inlichtingen 06-10666878 (secretaris)

+++++

Kent u nog een beurs in de buurt die het vermelden waard is, geef dan dat door aan de redactie via secretaris@dekolibri.com

Artikelen of andere zaken voor het maandblad inleveren voor 22 augustus 2014.

VOGEL- EN DIERVOEDERS TEGEN SCHERPE PRIJZEN

25 kgr	Kanariezaad	€ 26,50
25 kgr	Tropenzaad	€ 22,75
25 kgr	Parkietenzaad	€ 21,00
25 kgr	Gr. Parkietenzaad	€ 22,50
25 kgr	Volierezaad	€ 22,50
25 kgr	Wildzangzaad	€ 32,00
25 kgr	Postuurzaad	€ 30,00
25 kgr	Agapornidezaad	€ 22,50
25 kgr	Neophemazaad	€ 22,50
25 kgr	Schelpenzand	€ 8,00
25 kgr	Beukensnips	€ 7,50
25 kgr	Witte snips	€ 9,75
5 kgr	Cede kan. of Parkiet	€ 18,50
5 kgr	Wittemolen eivoer	€ 14,50
2 kgr	Trosgierst Chinees	€ 8,00
15 kgr	Trosgierst Chinees doos	€ 35,00
25 kgr	Wittemolen eivoer	€ 60,00

Ook Himbergen en Witte molen voeders

Alle broed en nest materialen

Cor van Schaik
Eikenlaan 2
Harmelen
Tel. 0348 - 441920

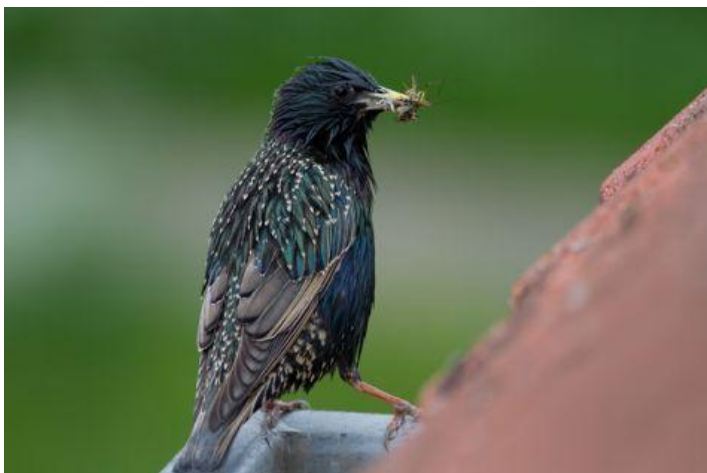
Standhouder op Vogelmarkt V.V. De Kolibri te Noordwijkerhout.

Schrijf ook eens een stukje over uw vogels.

Uitzonderlijk veel spreeuwen hebben tweede legsel

Het lijkt erop dat spreeuwen dit jaar massaal een tweede leg hebben. Op de Edese Golf Club, die in het kader van het Jaar van de Spreeuw als onderzoekslocatie dient, zijn de meeste nestkasten voor een tweede keer bezet. En dat terwijl de algemene indruk is dat slechts een enkel spreeuwenpaar twee keer per jaar broedt. Deze week vliegen de jongen uit.

Het aandeel spreeuwen dat een tweede legsel begint is waarschijnlijk erg laag, maar veel weten we daar niet over. Nog geen tien procent van alle legsels die de werkgroep NESTKAST in de jaren 2010 tot en met 2012 volgde betrof tweede legsels. Deze informatie kan belangrijk zijn voor kennis over de populatieontwikkeling van een soort. Tijdens een nestkastcontrole op de onderzoekslocatie in Ede op 23 mei bleken de meeste nestkasten opnieuw bezet en lagen er verse eieren. Uitzonderlijk?

Spreeuw man (foto: Jouke Altenburg)

Geef spreeuwen door via app

Spreeuwenjongen vliegen opvallend synchroon uit en naar verwachting gebeurt dat deze week. Omdat er zo weinig bekend is over tweede legsels roepen Sovon Vogelonderzoek Nederland en Vogelbescherming Nederland mensen op om spreeuwen te tellen. De telling kan heel eenvoudig via de speciaal ontwikkelde app of website worden doorgegeven. De telgegevens worden gebruikt om vast te stellen of er een uitvliegpiek was en hoeveel van de tweede legspreeuwen succesvol uit zijn gevlogen.

Tweede legsel of vervollegsels

Begin mei was er een periode met veel hevige regenval. Arend van Dijk, gerenommeerd veldonderzoeker uit Drenthe, constateerde dat veel jongen in zijn gebied dat niet hebben overleefd. De jongen zijn verkleumd of verhongerd.

Het zou kunnen dat de spreeuwenkoppels die hun jongen hebben verloren, een vervollegsels hebben gemaakt. Ze proberen het dan nog eens nadat het eerste legsels is mislukt. We weten nog niet of dit op meer plekken in het land het geval is.

2014 een bijzonder jaar voor spreeuwen?

Het is nog niet helemaal duidelijk of er dit jaar echt uitzonderlijk veel tweede legsels zijn of dat het zo lijkt, omdat het nooit eerder goed is onderzocht. Misschien is het aandeel tweede legsels tot op heden onderschat doordat nestkasten niet lang genoeg zijn gecontroleerd. Maar het zou ook goed kunnen zijn dat 2014 echt bijzonder is, met een record warm voorjaar dat volgde op de één na zachtste winter ooit gemeten.

Tekst: Nadja Jansma, Vogelbescherming Nederland

Foto: Jouke Altenburg

de omroep van de bollenstreek!

Bo is een afkorting voor Bollenstreek Omroep. Wij zijn de omroep voor Noordwijk, Noordwijkerhout, Teylingen, Lisse en Hillegom.

Bo brengt dagelijks:

- Een tv-krant (kanaal 43 van Ziggo digitaal)
- Radio (105.3 FM in de ether en 88.1 op Ziggo kabel)
- Een website: www.bollenstreekomroep.nl
- Twitter
- Een app (naam app is DLO en vervolgens kiezen voor Bo)
- TV-programma's (elke dinsdagavond vanaf 19.00 uur)
- Bollenstreekomroep Teletekst blz 741.

Vogelbestand

Tropen	Japanse meeuwen	P.Brand	06-37194149
Tropen	Japanse meeuwen	M.van Duin	06-12678579
Tropen	Japanse meeuwen	G.P.M.Ruigrok	0252-517013
Tropen	Mexicaanse roodmus	P.R.J.Lommerse	06-51559358
Tropen	Mexicaanse roodmus	J.P.C.M.Nederpel	06-51612036
Tropen	Mexicaanse roodmus	B.J.Zwetsloot	0252-216636
Tropen	Rijstvogels	A.H.v.d.Meer	0252-376624
Tropen	Rijstvogels	B.J.Zwetsloot	0252-216636
Tropen	Rode Kardinaal	J.G.M.v.d.Veek	06-12777197
Tropen	Roodkop papegaaiamadine	W.P.Anthonissen	0252-375668
Tropen	Roodkop papegaaiamadine	M.G.v.Gent	0252-212616
Tropen	Roodsnavel Spitsstaartamadine	W.P.Anthonissen	0252-375668
Tropen	Roodsnavel Spitsstaartamadine	J.P.C.M.Nederpel	06-51612036
Tropen	Roodsnavel Spitsstaartamadine	O.Rinzema	0252-220646
Tropen	St. Helena fazantje	O.Rinzema	0252-220646
Tropen	Timor Zebravink	W.P.Anthonissen	0252-375668
Tropen	Timor Zebravink	M.van Duin	06-12678579
Tropen	Timor Zebravink	F.J.J.Leverink	06-82048205
Tropen	Tijgervink	O.Rinzema	0252-220646
Tropen	Tijgervink	G.P.M.Ruigrok	0252-517013
Tropen	Tijgervink	C.G.A.v.d.Ven	0252-374150
Tropen	Verschillende soorten	J.J.H.van der Burg	0252-374043
Tropen	Verschillende soorten	H.Turenhout	
Tropen	Vuurvink	S.Rinzema	0252-220646

**Geef uw vogels op bij coördinator Vogelbestand
Henk Haasnoot**

***Kijk ook eens of uw bestand is veranderd
en geef ook de wijzigingen door.***

Kraanvogels Fochteloërveen profiteren van vernatting

Het gaat hartstikke goed met de kraanvogels in het Fochteloërveen. In 2014 hebben er zeven paren gebroed; haast een verdubbeling sinds vorig jaar. Er zijn waarschijnlijk acht kuikens geboren. De toename van het aantal broedparen is te danken aan de hogere waterstand in flinke delen van het veen.

Rust en water

Naast de zeven broedparen zijn er twee zogenaamde territoriumparen en een solitaire man in het gebied. Territoriumparen zijn wel gepaard maar hebben (nog) geen nest. In 2013 waren er vier broedparen en één territoriumpaar. In totaal zijn er nu zo'n 44 kraanvogels in het wetland. Dat de soort het zo goed doet in het best bewaarde hoogveengebied van Nederland heeft alles te maken met de rust en uitgestrektheid van het gebied. Dit voorjaar is in grote delen van het veen de waterstand verhoogd, waardoor meer broedgebied is ontstaan.

Kraanvogels met jongen van vijf weken oud (foto: Herman Feenstra)

Dringen om een plekje

De populatie kraanvogels in het Fochteloërveen groeit en daarmee ook de concurrentie: landjepik is aan de orde van de dag. Losse groepjes vogels zorgen voor onrust op de broedplaats. Ongepaarde mannetjes verleiden vrouwtjes van een broedpaar en nieuwe paren proberen een plekje te veroveren, wat gevestigde paren niet altijd over hun kant laten gaan. WetlandWacht van Vogelbescherming Herman Feenstra houdt de kraanvogels nauwgezet in de gaten. "We zijn benieuwd naar de draagkracht van het gebied. Waarschijnlijk past er nog wel een aantal broedpaar bij, maar het houdt een keer op. Dan zullen de vogels uitwijken naar gebieden die rustig genoeg zijn, zoals het Dwingelderveld. Maar het blijft nu nog gissen. "

Kraanvogel met jong van negen weken (foto: Herman Feenstra)

Van ei tot puber

De eerste broedparen zaten dit jaar in maart op de eieren, drie weken vroeger dan in het koude voorjaar van 2013. Rond Pasen kropen de eerste kuikens uit het ei.

Kraanvogelkuikens moeten een groot deel van de dag eten om uit te groeien tot een 1,20 meter grote vogel. Als ze een maand oud zijn

kunnen ze al aardig uit de voeten, maar pas met een week of tien kunnen ze ook vliegen. Rust is in die periode van essentieel belang. Vandaar dat de kraanvogelpubers in het Fochteloërveen alleen te zien zijn vanuit de uitkijktorens in het gebied.

Tekst: Nadja Jansma, Vogelbescherming Nederland

Foto's: Herman Feenstra, Vogelbescherming Nederland

Love story blauwe kiekendief hoop voor populatie Noord-Nederland

Sinds 2009 broedt de blauwe kiekendief jaarlijks in de tarwevelden van Oost-Groningen. Hij lijkt te profiteren van de foerageermaatregelen die zijn aangelegd voor de grauwe kiekendief. Het steeds vaker opduiken van de blauwe kiekendief in grootschalige akkergebieden zou de redding kunnen inluiden van de blauwe kiekendief als broedvogel.

Het jonge wijfje blauwe kiekendief als nestjong op Wangerooge (Duitsland), 26 juni 2011 (foto: Nadine Knipping)

Grauwe kiekendief bestendigd in Nederland

Het veldseizoen rond onze kiekendieven is momenteel halverwege. 25 jaar terug begon, geheel bij toeval, de wedergeboorte van de toentertijd afgeschreven populatie grauwe

kiekendieven in Nederland. Een kwart eeuw later kunnen we stellen dat deze fragiele soort door een mix van kunde, vlijt en doorzettingsvermogen is gestut. Wie nu akkerbouwgebieden in Groningen, Flevoland, Friesland en Drenthe bezoekt heeft een reële kans het sierlijke silhouet van een grauwe kiekendief te zien zweven.

Blauwe kiekendief op rand van uitsterven

Het wat meer schonkige vliegbeeld van een blauwe kiekendief behoorde tot voor kort thuis in het Waddengebied. Deze eveneens zeldzaam geworden roofvogel is op onze eilanden echter technisch uitgestorven. De laatste paartjes produceren bijna geen jongen meer. We hebben geen complexe modellen nodig om te begrijpen dat het doek voor deze bijzonder mooie vogels op het punt staat te vallen. Het treurige is dat we al zeker 15 jaar weten dat de blauwe kiekendief het in onze natuurgebieden niet gaat redden, en tot op heden is er qua beheer of het realiseren van goed beheerde foerageergebieden niets gedaan om het tij te keren. De soort lijkt als een dief in de nacht ons land als broedvogel te verlaten. Of gloort een glimp van hoop in het noordoosten van ons land?

Het prille begin

Om dat te illustreren willen we een heus liefdesverhaal met jullie delen. Op 26 juni 2011 werd op de westpunt van het Duitse Waddeneiland Wangerooge een prachtige jongedame blauwe kiekendief geringd. Dit seizoen (2014) broedt ditzelfde vrouwtje in een tarweveld ergens in de Dollardpolders. Fotograaf Rein Hofman lukte het om haar eerder deze week voortreffelijk vast te leggen.

*Het vrouwtje van 'Jules',
geboren op het
Waddeneiland
Wangerooge, nu broedend
in de Groninger akkers
(foto: Rein Hofman)*

Op 3 juli 2011, tijdens zomers noodweer, vonden we in de buurt van Oudeschans een nest blauwe kiekendieven in een perceel zomertarwe. Het grootste deel van dit tarwe was door slagregens plat gaan liggen en een paniekerige vrouw blauwe kiekendief vloog rond. In haar door het tarwe overdekte nest twee pasgeboren jongen en een uitkomend ei. We stutten het vallende tarwe (we hadden geen vijf minuten later moeten komen) met een paar bamboestokken en zagen dit vrouwtje snel terugkeren. We gaven geen knip voor de kansen van dit nest, maar toen we een dag later gingen controleren bleek het derde ei te zijn uitgekomen en piepten de drie jongen ons toe. Het nest werd met een kooi beschermd, en ruim vier weken later vlogen er drie prachtige dikke jongen uit: een vrouwtje en twee mannetjes.

*Het
beschermd
nest blauwe
kiekendieven,
met kuiken
'Jules', juli
2011 (foto:
Martijn de
Jonge)*

Het oudste mannetje vingen we een paar dagen geleden terug in de Dollardpolders. Hij gaat inmiddels met een hightech GPS-logger door het leven en heeft de naam "Jules" gekregen. Het Duitse wijfje en "Jules" hebben momenteel vier jongen van 2 tot 3 weken oud, die eind deze maand uit zullen vliegen uit een, eveneens, beschermd nest.

Blauwe kiekendief in de akkers

Sinds 2009 broeden er jaarlijks blauwe kiekendieven in de Groninger akkers. Behalve in het veldmuizendaljaar 2013, hebben deze vogels flink wat jongen geproduceerd met gemiddelde gewichten hoger dan normaal. Jongen dus met goede perspectieven om de, altijd kritieke, eerste winterperiode door te

komen. Ook hier hebben we geen model nodig om in te schatten dat we op de goede weg zitten.

In de tussentijd hebben we ongeveer 100 hectares extra kiekendieffoerageergebied weten te organiseren, waar ook andere soorten volop op meeliften. We zijn tevens druk doende om elders natuurbeheersmaatregelen voor de blauwe kiekendief op poten te zetten.

V.l.n.r. blauwe kiekendief 'Jules' in handen van medewerker Vogelbescherming Jules Bos, promovenda Almut Schlaich, RUG-professor Christiaan Both. Inzet: 'Jules' met UvA-BiTS GPS-logger (foto: Ben Koks)

Het liefdesverhaal van een Duits wijfje en een Gronings mannetje laat in een notendop zien hoe het kan werken. De komende jaren zullen wij met een mix van kennisvergaring, bescherming van nesten en het organiseren van effectief beheer er alles aan doen om de blauwe kiekendief als broedvogel voor Nederland te behouden. Met dezelfde mix van kunde, vlijt en doorzettingsvermogen als we al 25 jaar voor de grauwe kiekendief inzetten. En wie weet zullen de blauwe kiekendieven in de akkers fungeren als bronpopulatie voor hervestiging in het Waddengebied.

Tekst: Ben Koks & Oike Vlaanderen, Werkgroep Grauwe Kiekendief

Foto's: Nadine Knipping, Rein Hofman, Martijn de Jonge, Ben Koks, André Eijkenaar

Komt u ook kijken bij onze stand op de braderie
van Noordwijkerhout op zaterdag 26 juli.
We staan bij de Witte kerk.

Kuifleeuwerik ter dood veroordeeld

Zwarte stern broedde voor het laatst in 1984 in Beerse. De laatste eieren van Duinpieper werden gelegd in 1986 in Eksel. Korhoen werd in 1999 nog gezien op het militair domein van Meeuwen-Helchteren, daarna nooit meer. Ortolaan stierf als Vlaamse broedvogel uit in 1998 (broedgeval in Peer). Tapuit liet in 2012 voor het eerst een nuljaar optekenen. Wie wordt de volgende?

Kuifleeuwerik maakt een goeie kans om dit triest rijtje aan te vullen. Midden jaren '70 broedde de soort in de Kuststreek, de Kempen en waren er nog enkele kleinere kernen in enkele stedelijke of geïndustrialiseerde gebieden. Het Vlaamse broedbestand werd in 1973-1977 geschat op 380 paar. Sindsdien is het Vlaamse broedareaal sterk ingekrompen en nam de populatie aanzienlijk af. Eerst werden de kleinere verspreidingskernen verlaten maar ook in de kerngebieden ging het de soort niet voor de wind. Begin jaren '90 restten nog 20-25 paar in de Limburgse Kempen, 25-30 paar in de Antwerpse Kempen, 10-15 paar in het Antwerps havengebied en 62-67 paar in de Kuststreek. In 1995-1996 was de Kempense populatie teruggevallen tot amper vijf paar en bleek het Antwerps havengebied volledig verlaten. De populatie aan de Kust leek zich enigszins te stabiliseren tussen 60 en 80 paar.

Zonde dat we deze soort aan het verliezen zijn... De Duinen zonder Kuifleeuwerik: een verarming van dit bijzonder ecosysteem. (foto: Jean-Pierre Roland)

Maar ook in dit laatste bastion vielen rake klappen: 150 paar midden jaren '80, 62-67 paar in 1990, 50-60 paar in 2000-2002. Langs de Westkust viel in 2004-2005 het bestand terug tot twaalf, aan de Oostkust was de situatie nog dramatischer met amper zes broedgevallen in 2005. In 2007 stond de stand op zes voor de Westkust en één voor de Oostkust. Die ene aan de Oostkust zong het uit tot 2008. In Nederland ging het nog harder: 5.000 à 10.000 paar in de

jaren '60, 3.000-5.000 paar tussen 1973-1978, 60 tot 80 in 1998-2000, 30 à 40 in 2004 en slechts twee in 2011...

Hoe is het zo ver kunnen komen? De recente achteruitgang wordt in hoofdzaak toegeschreven aan het verdwijnen van geschikt, kwaliteitsvol broedhabitat. Reeds in de jaren '60 bracht de intensivering van de landbouw de doodsteek toe aan de Kuifleeuwerik die broedde op de zanderige en schrale graanakkertjes in de Kempen. Daarna liep het ook fout met de populaties in de meer verstedelijkte en bebouwde gebieden. Vooral de veranderde stedenbouw werd funest. Bouwwerken werden in ijltempo voltooid en braakliggende, schaars begroeide terreinen kregen nog nauwelijks de kans om zich te ontwikkelen tot een geschikte broedplek. Wooninbreiding en plantsoenaanleg hielpen de soort ook niet echt vooruit. De schaarse resterende ruderaire terreinen werden ongeschikt door een te hoge recreatiedruk, vegetatiesuccessie en herbicidengebruik.

De laatste broedpaartjes tellen af aan de Westkust. (Foto: Herman Blockx)

Voor Vlaanderen lijkt het doek bijna gevallen. De kleine kwetsbare populatie aan de Westkust houdt het bijna voor bekeken. Klassieke natuurbeheer- en natuurherstelmaatregelen zullen de Kuifleeuwerik wellicht weinig baat

brengen. De kansen op habitattherstel zijn niet realistisch. Daarmee zijn de kansen op behoud van de Kuifleeuwerik als broedvogel nagenoeg nul. De populatie is uiteengevallen in enkele, nauwelijks levensvatbare restanten. Bovendien heeft de soort een geringe dispersiecapaciteit. Ook in de rest van West-Europa is de soort sterk achteruit gegaan en raakten populaties versplinterd. Herkolonisatie vanuit deze opdrogende bronnen is dan ook niet te verwachten. De Kust kreeg er vakantieparken, flats en toeristen bij maar verloor de Kuifleeuwerik, het Duinendecreet en alle andere goede intenties ten spijt. Arm Vlaanderen.

Tekst: Dominique Verbelen, Natuurpunt Studie

Foto's: Jean-Pierre Roland, Herman Blockx

**Hano voor uw dier
Ook voor alle voeders
voor hobbydieren**

PLETTERIJ 1
2211 JT NOORDWIJKERHOUT
TEL 0252 37 29 37

MA T/M WO 9:00 - 18:00
DO EN VR 9:00 - 21:00
ZATERDAG 9:00 - 17:00

WWW.HANO.NL
VOLOP GRATIS
PARKEERGELEGENHEID

DE GROOTSTE EN VOORDELIGSTE IN DIERVOEDING

VAN DER MEER

makelaars & taxateurs

méér
makelaars!

www.vandermeermakelaars.nl

